

ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ

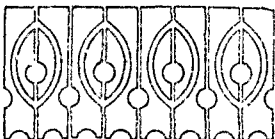
Organ al Uniunii Generale a Notarilor
Comunali și Cercuali
din România

CUPRINSUL:

- 1 De ce nu progresează Corpul Notarilor și de ce nu se unesc să-și susțină interesele lor, de: Dimitrie Comșa, notar
- 2 „Salarizarea și numirea notarilor“, de: C. N. Nicolau, notar
- 3 Notarul a contribuit și contribuie la ridicarea satelor, de: C. D. Cioriceanu, notar
- 4 Activitatea Uniunii Generale a Notarilor din România
- 5 Soluțiuni și interpretări administrative
- 6 Ordonanțe cu caracter administrativ.
- 7 Publicațiuni.

Apare la 1 și 15
a fiecărei luni.

MANUSCRISELE
se primesc până la 10 și 25
a lunii și nu se înapoiază.

ABONAMENTUL:
Pe 1 an 250 Lei

ADRESA:

Notariatul — Primăria

p. u. _____

județul: _____

A APARUT :

„Administrația Comunală” manual

cuprinzând elemente din dreptul constituțional, administrativ, financiar și matrimonial, noțiuni de contabilitate, diferite legi și regulamente, completat cu explicații teoretică și practică, cu modelele, exemplele necesare și practice.
Aprobat de Ministerul de Interne cu ordinul No. 19857/1926.

LUCRARE DE MARE UTILITATE PENTRU ORI ȘI CINE ȘI ÎN SPECIAL PENTRU TOATE OFICIILE PREFECTURILOR, SUBPREFECTURILOR, PRETORIATELOR, NOTARIATELOR ȘI PRIMĂRIILE COMUNALE.

Acest manual cuprinde și un foarte interesant chestionar cu întrebări și răspunsuri relative la deosebite nedumeriri, ce se pot ridica mai ales în lumea slujbașilor noștri administrativi, în cursul aplicării noii legi administrative.

Atragem luarea aminte a d-lor: Prefecți, Subprefecți, Pretori, Notari, Primari și Secretari comunali asupra acestei lucrări care prezintă o deosebită importanță în rezolvarea lucrărilor zilnice.

Acum când comunelor le lipsește o bibliotecă care să cuprindă colecțiile complete de legi, acest manual le înlocuiește cu multă prisosință.

Cercetând indicatorul, veți găsi cu multă ușurință: legile, regulamentele, circularile, deciziunile, etc., date de fiecare Minister, veți afla numărul, ziua, luna și anul *Monitorul Oficial* în care s'au publicat.

Costul acestui volum de 1300 pagini este 300 lei.

Comenzile se vor adresa d-lui **Alexandru Buha**, președintele Uniunii Gen. a Notarilor Comunali și Cercuali, consilier financiar al orașului Lugoj, notând pe cotorul mandatului că suma ce se trimite reprezintă costul unui manual.

La fiecare comandă se va adăoga în plus 15 lei de fiecare exemplar, care reprezintă costul recomandării, volumul urmând a fi trimis recomandat spre a fi sigur că ajunge la destinație.

A APĂRUT :

REGULAMENTELE (tip.)

conform art. 100, 264—272 al legii pentru Unificarea Administrativă și anume:

1. Regulamentul (tip.) pentru organizarea diferitelor servicii și atribuțiunea personalului al comunei.
2. Regulament (tip.) comunal de edilitate.
3. Regulament (tip.) de igienă și salubritate publică.
4. Regulament (tip.) de poliție comunală.
5. Statutul pentru constituirea asociației de pășune și
6. Regulamentul privitor la modul de administrare și exploatare a izlazurilor comunale și neimpărțite (urbariale).
7. Regulament pentru administrarea și exploatarea izlazului comunal (separat de cel urbarial).

Regulamentele înșirate aici sub 1—4 fiecare comună are să le întocmească conform art. 100, 264—272 în conformitate cu legea administrativă, prin cari va determina în mod amănunțit organizarea diferitelor servicii, atribuțiunile și retribuțiunea personalului.

Regulamentele de sub 5 și 6 sunt a se întocmi *imediat* și a se trimite spre aprobare Ministerului de Agricultură și spre a fi asociația (urbarială, posesorală) înregistrată în registrul persoanelor juridice conform art. 84 din legea persoanelor juridice din 1924.

Pentru fiecare comună trebuie 3 exemplare.

Aceste regulamente sunt tipărite fiecare separat și se pot comanda cu ramburs, dela Dl. **Alexandru Buha**, consilier și delegat județan Lugoj, str. Bisericii 24.

Regulamentul 1 costă (un exemplar) 20 lei

”	2	”	”	6	”
”	3	”	”	6	”
”	4	”	”	20	”
”	5	”	”	25	”
”	6	”	”	20	”
”	7	”	”	25	”

ADMINISTRATIA ROMÂNĂ

Organ al Uniunii Generale a Notarilor Comunali și Cercuali din România

DIRECTOR ȘI REDACTOR RESPONZABIL:
ALEXANDRU BUHA,
consilier orașănesc, președintele Uniunii notari-
lor profesor al școlii de notari, Lugoj. :-:

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
LUGOJ, STRADA BISERICII No. 24.

PRIMREDACTOR:
Dr. ALEXANDRU VASILIE

De ce nu progresează Corpul Notarilor și de ce nu se unesc să-și susțină interesele lor.

După vremurile grele și furtunoase ale marelui război 1916—1918 prin care am trecut și după liniștirea furtunii și așezarea populației la locul lor, — imediat au început luptele și frământările diferitelor clase sociale cerându-și drepturile lor, drepturi mai largi mai democratice, mai libere și plătite mai bine din punct de vedere al salariului la care în parte realizându-și dorințele și ajungându-și scopurile, numai bresla noastră a rămas cea mai înapoiată căci de și am făcut câteva eforturi cu înființarea asociației Generale a Notarilor din Joseni Buzău. Uniunea notarilor din Ardeal și Revista „România Administrativă” care în coloanele lor cheamă și îndemnează prin articole scrise de unii dintre notari cari înțeleg și au posibilități de a susține asociațiile cât și de unele articole de persoane înalte cu multă pricepere din Ministerul de Interne, care au dorința de a avea o organizație mai solidă în bresla notarilor.

Totuși aceste eforturi până acum au fost eșuate din corpul notarilor cu atâta răceală și tumiditate, ca efortarea unui individ sleit de ori ce puteri — în ultima agonie — și ne întrebăm de ce? Dăm aci câteva constatări făcute de noi — poate alții vor spune și mai mult.

În vechiul regat corpul notarilor începuse să prindă puțină putere și avânt de progres prin apariția legii din 1908 care scoțând pe notar de sub scutul primarului și consiliului comunal l-a împuternicit făcându-l reprezentantul puterii centrale în comuna rurală și încadrându-l și cu atribuțiunile primarului lăsându-l pe acesta numai cu gospodăria comunală. Apoi înființându-se 3 școli de notari, tineretul a început să îmbrățișeze această carieră umplând imediat școlile cu un număr considerabil de elevi, tineretul, ba și cei bătrâni aflați în serviciu pentru a se perfecționa și corespunde cerin-

țelor zisei legi sau înscris și absolvit cursurile acestor școli. Rezultatul a fost foarte satisfăcător — căci avem în țară un număr foarte însemnat de pretori eșiți din notari cu experiența serviciului — buni funcționari — iar notarii eșiți din acele școli acei care până astăzi au rămas în serviciu, cred că și-au făcut deplină convingere șefii lor că sunt funcționari destoinici și cu bune referințe în serviciu.

Venind însă legea de unificare administrativă din 14 Iunie 1925 pe care noi notarii o așteptăm ca pe un vis de aur și voind să unifice situația notarului din regat și celui din Ardeal, a schimbat felul de recrutare din legea administrativă din 1908, cerând prin art 368 și 369 ca viitorul notar să aibă pe lângă licența în drept și diploma școlii speciale de pregătire administrativă, cerând însă notarului această cultură înabta căruia să-i dea și un cerc mai larg de activitate și de atribuțiuni care să cadreze cu pregătirea lui, cât și cu prestigiul și demnitatea ce neapărat urmează să o aibă în cercul celorlalți funcționari din comuna rurală. Astfel că unui notar recrutat în condițiunile arătate cu licența și diploma școlii speciale, ia lăsat atribuțiunile și rolul ce-l aveau notarii vechiului regat cu 5 clase primare după legea organizarea comunelor rurale din 1908, transformându-l mai mult în funcționar de birou. Deci o imposibilitate ce-l împiedică de a putea să lucreze mai mult la ridicarea progresului satelor, neavând autoritatea necesară în această direcțiune, făcând pe notarul licențiat să fie obligat a face pe secretarul primarului la ținerea actelor civile, întrunindu-le și redactându-le, păstrându-le în arhivă și repartizându-i-se ofițerului de stare civilă — primarului — sarcina cea mai grea — iscălitura. Și cum de multe ori neștiind nici unde să semneze, licențiatul

notar trebuie să pună degetul arătându-i unde să semneze.

Apoi în privința salariului notarul licențiat în comparație cu ceilalți funcționari comunali, tot el e cel din urmă spre exemplu :

Perceptorul care are 3—4 agenți, lucrează cu un singur minister, aplicând legea de urmărire pentru incasarea contribuțiilor în care scop îi stă la dispoziție pe lângă agenții săi toate forțele de poliție din comună, deci și notarul, primește un salariu de 3385 lei iar un agent fiscal lei 2385.

Agentul sanitar lucrează numai cu serviciul sanitar județean, având ca atribuțiuni vaccinarea și revaccinarea populației (copii) și cu măsurile de combatere a boalelor contagioase în cazuri de epidemii pe care le face împreună cu notarul și jandarmul și primește un salariu de peste 3000 lei lunar căci au și gradații la vechime.

Învățătorul lucrează numai cu ministerul instrucțiuni având ca atribuțiuni : predarea lecțiilor la elevi, educație morală etc., având 3 luni vacanță de vară, luând și salariul înainte, apoi câte 15 zile vacanță la Paști și Crăciun, bietul notar nici Duminica nu e lăsat în pace în cazuri urgente ca : (epidemii epizotii), ordine urgente, accidente, crime, morți accidentate etc. Învățătorul primește fără gradații un salariu de 3176 lei.

Preotul. De persoana acestui funcționar nu mai este de vorbit căci are un serviciu fără control, răspundere sau greutate și are un salariu cei seminariști 3081 lei în epitrafirul al cărui venit este mai mult de două lefuri.

Picherul. Lucrează numai cu serviciul tehnic județean, este un funcționar fără pregătire profesională, plătit de județ cu un salariu care cu sporul familiar ajunge la 3000 lei și are la dispoziție un cantonier în fiecare comună, vine la începutul fiecărei epoci de lucru care este de 5 luni și lasă un tablou la primărie de oamenii ce trebuie să lucreze prestația, pe care lipindu-l în primărie îl arată cantonierului spre a avea grijă să execute lucrul și mai vine la terminarea epocii să ia în primire.

Să examinăm și atribuțiunile și salariul notarului.

Notarul. Prin art. 366 din legea unificării administrative este însărcinat cu :

a) Executarea legilor, regulamentelor de administrație publică a ordonanțelor, instrucțiunilor și a ori căror alte acte pe care legea cere a fi publicate emanând de la puterea executivă. Cu aplicarea acestui articol notarul stă la dispoziția organelor din toate ministerele care

cere de la comună fie diferite acte, fie cu executarea unor măsuri prescrise în diferite legi. Ex. Cercul de Recrutare, cere întocmirea tabelelor recensământului tinerilor, întocmirea tabelelor de rechiziție pe care le prezintă comisiei la venirea în comună cartiruirea locuințelor ținută la curent cu modificările. Tabelele de rechiziții întreținute la curent cu mutațiile de vânzări și cumpărări.

Ministerul de război cere diferite tablouri și acte relativ la invalizi, văduve și orfani.

Medicul primar și al cercului cere ca notarul la venirea și inspecția prin comună să-l însoțească pe toate străzile comunale, prescriindu-i măsurile de poliție sanitară veterinară a le executa și să facă catagrafia vitelor pe specii.

Moașa comunală și agentul sanitar cere să li se dea concursul unde sunt cazuri de izolare a bolnavilor sau transportarea lor la spital ori desinfectarea de efecte și locuințe unde proprietarii se opun.

Administrația financiară cere încunoștiințările de deces și tablou de cazurile noi de impuneri și scăderi la impozite întâmplare în comună, aceste lucrări deși sunt în sarcina primarului dar cum ei sunt eligibili și majoritatea lor lipsiți de cunoștințe se cere tot la notar.

Șeful de ocol silvic la venirea în comună, cere să-l însoțim la facerea cercetărilor și anchetelor cum și la luarea și predarea diverselor parcele de păduri la care se dresază acte semnându-se și de autoritatea comunală.

Consilieratul Agricol și Regiunea cu actele de învoeli agricole în bani, în dijmă, cu brațele munci, la pășune pentru izlazuri comunale ; apoi lucrările de expropriere, împrumutări, rămași neîmprumutări, statisticele de semănături și arături de toamnă, primăvară și vară, statisticele instalațiilor industriale din comună ca : (mori, fabrici, ferăstrae etc.) Tablourile cu produsul și lucrătorii apoi cu meseriașii din comună.

Justiția cu tribunalul și judecătoria, zilnic copii, citații pentru îndeplinirea de proceduri, copii, acte, extracte după actele civile și câte altele. Stă la dispoziția parchetului și instrucției în cazuri de flagrant delict, când dresază acte mai cu osebite când lipsește șef de post la comună. Primește plângerile locuitorilor și le constată contravențiile ca ofițer de poliție judiciară.

Portărei și agenți de portărei îi însoțește în comună pentru a înmâna actele sau aplica sequestre.

b) Cu publicarea legilor, ordonanțelor, or-

dinelor și instrucțiunilor ce se primesc.

Această lucrare notarul o face de obicei prin bătae de tobă, sunet de goarnă și cetire în public, când adună la un loc mai mulți locuitori ce vin la semnalul dat explicându-le pe înțelesul lor, textul legilor, ordinelor sau instrucțiunilor, după care dăsează proces-verbal semnat de el și asistenți.

c) Cu culegerea datelor statistice. Acest capitol se execută de notar după cerința autorităților pe care le-am arătat la litera a) de mai sus umblând din casă în casă sau în câmp și întocmind registre, situații, tablouri în fiecare an și la ori ce epocă când sunt cerute. Notarul fiind în cazurile aliniatelor a) b) c) și șeful poliției administrative din comună. El mai este obligat să asiste la ședințele consiliului comunal, dând sfaturi și îndrumări administrației comunale și de multe ori lucrând chiar el în lipsă de secretar, fără a lua parte la vot.

Vin apoi corespondența și ordinele pendinte de plasă, prefectură, birou statistic, acte civile, redactarea și păstrarea lor. Mișcarea populației în comună cu întocmirea buletinelor statistice în trei exemplare, din care unul se trimite biroului statistic, unul se dă la Biserică iar cel de al treilea se păstrează în arhiva comunei. Toate acestea formând o sumedenie de lucrări mai mici și mai urgente. Mai sunt apoi lucrări mari determinate la anumite epoci unde tot notarul este notarul cum au fost: lucrările de expropriere, improprietărire, alegerile județene, comunale și pe întreaga țară, care-i dă mult de lucru și care fără el nu se poate întocmi lucrările cerute la asemenea împrejurări. După toate aceste atribuțiuni și munca ce depune notarul, iată-i salariul lui în raport cu ceilalți funcționari din comună. Un notar cl. II. fără copii primește un salariu de 1971 lei, un notar cl. I. fără copii primește un salariu de 2265 lei. Pe când legea în chestiune cere acele condițiuni de recrutare a notarului și când școala

de pregătire administrativă nu s'a înființat, și cine știe când va lua ființa — pe când școalele de notari din vechiul regat sau desființat — ne mai primindu-se elevi nici cu curs primar, nici secundar.

Vedem zilnic numiri de notari cu cursul primar cu totul streini de administrație pe baza singurului examen ținut la prefectură pentru admitere în funcțiuni, nepregătiți care intrând odată în multiplele de lucrări și văzând și dificultățile de ordin administrativ. Nu se dedică carierei acestei funcțiuni stând în serviciu numai lancezind lăsându-se legănat la toate curente de intereselor de afaceri din comună, făcându-se ecoul lor și când s'a pierdut echilibrul, îndată este îndepărtat. Așa că față de cauzele arătate mai sus, mulți dintre notari ce îmbrățișează această carieră și absolviseră școalele de notari din regat și sacrificase ani de serviciu în această funcțiune, au părăsit administrația iar golurile lor umplându-se după cum am arătat cu notari tineri, fără experiență pe baza sumarului examen de la prefectură, fără nici o pregătire care intrând odată în multiplele lucrări și atribuțiunile încercă în 2—3 luni de zile, după care altul îi ia locul și tot așa se perindă mereu, motiv pentru care se văd în monitoarele județene zeci de schimbări și ocupări de posturi de notari.

Puținii notari ce au mai rămas din cei vechi și de carieră printre acești tineri, recrutați cum am arătat și aceștia văzându-se prea izolați, nu se mai unesc să-și susțină interesele lor. Singurii care mai dă puțină atenție este notarii cercuali din Ardeal care fiind menținuți în baza vechei legi și recrutați cu o cultură mai importantă de fosta monarhie, având și salariile și accesoriile lor mai deosebite ca ale notarilor din regat, fac ca cercul asociației lor să înfrunte mai ușor calvarul nevoilor pe terenul administrativ.

Dimitrie Comșa
notar.

„Salarizarea și numirea notarilor“

După Legea Armonizării salariilor, vedem 8 clase de notari după care urmează să-le repartizeze salariile, numiți cu cel mult 4 cl. gimnaziale sau absolvenți ai școalelor inferioare de notari, cei cu bacalauriatu 8 cl cu licența 5 cl. și cu doctoratu IV cl. (Anexa VI Tablou A. 16).

După cum vedem legiuitorul a avut a se ocupa în deaproape de această clasă de func-

ționari, repartizându-le salariile după gradul de cultură și nu după vechime, crezând că notarul doctor sau licențiat, depune o altă muncă mult mai mare ca notarul absolvent al școalei inf. de notari. De ce aceasta? Notarul să fie egal în drepturi, ca și în datoriei. Munca fiind aceeași cât și răspunderea prin urmare și drepturile trebuie să fie la fel.

În privința claselor e de neadmis, 8 cl. cu avansarea din 3 în 3 ani, adică după 24 ani, vei fi în cl. 8-a și vei primi salariu de 5250, dar ce folos că atunci nu mai ai nevoie de acest salariu, când ești bătrân și scos la pensie din oficiu, salariul să fie acum când ești în floarea vieții, când ai copii de întreținut la școli, să-ți poți întemeia o gospodărie, nu 24 ani să tragi sania pe uscat cu salariul de 2000—3000 lei lunar.

Iar să ne întoarcem la cele 4 echipe de notari adică: cu cel mult 4 cl. gimnaziale sau abs. șc. inf. de notari; cu bacalauriat și științe de stat; cu licență; și cu doctorat. Prin urmare pe aceștia legiuitorul îi apreciază și le dă salariul după cultură, foarte bine; dar celor cu 4 cl. primare ce salariu vor primi? La fel ca mine cu școala inf. de notari? Și de ce?

De ce statu cheltuește atâți bani cu întreținerea acestor școli? De ce elevii să-și cheltuească ultimul ban pentru a urma cursurile acestor școli? Ca să fim puși pe aceeași treaptă cu notarii cu 4 cl. prim.!!!? Și dacă e așa, atunci să fim considerați toți notari, retribuiți la fel și împărțiți în 3 cl. așa după cum Legiuitorul din 1908 prin Leg. Org. Com. R. art. 120 ia repartizat.

Nu cum s'a făcut cu Legea Armonizării, o nedreptate de neertat și, dacă e așa, atunci să ne ocupăm de toate clasele de funcționari să vedem dacă legiuitorul ia avut și pe ei în vedere la repartizarea salariilor.

I. Pretorii cu 7 cl., tip de retribuții d. la 9—15. Aici e drept? Nu! și iată de ce:

a) Avem pretori cu 4 cl. prim. numiți pe baza Legii Excepționale astăzi deveniți stabili.

b) Avem pretori cu 4 cl. prim. și cu șc. inf. de notari deveniți astăzi stabili.

c) Idem cu științele de stat.

d) Idem cu licența în drept.

prin urmare și aici vedem că avem notari, care au devenit pretori, pe baza art. 212 din Leg. Org. Com. Rurale, și pretori numiți pe baza Legii Excepționale toți în majoritate cu 4 cl. primare.

De ce legiuitorul nu ia avut în vedere și pe acești funcționari să-le repartizeze salariul după cultură?

II. Ofițeri, astăzi căpitani, maiori, coloneli, tot cu 4 cl. primare deveniți și avansați în urma unei vitejii sau vechimi, de ce și la aceștia nu le dă salariul după gradul de cultură?

Nu insist asupra celorlalte clș de funcționari, căci ar fi de prisos, căci sunt prea mulți.

Vedem dar, câtă nedreptate s'a făcut cor-

pului notăresc în ceia ce privește avansarea și salarizarea!!!

Modul în care notarii sunt numiți astăzi la fel ca și înainte, cu 4 cl. primare ești numit și după un an stabil.

Tu cu 10—15 ani de slujbă primești același salariu ca cel numit eri, unde Legea Unif. Active și unde-i Legea st. Funcț. Publici? Zac scrise pe hârtii!

Și de ce toate aceste?

Pentru motivul că corpul notarial, e un corp care nu este legat, nu este solidarizat, fiecare face cum vrea.

Exemplu să luăm corpul didactic și alte corpuri de funcționari care sunt asociați între ei și strânși legați

Și dacă cu corpul notarial se procedează în așa fel, repartizându-i salariu după titlu și vechimea ce are în slujbă, atunci rămâne ca și pentru celelalte clase de funcționari, să se ia de bază întâi titlu ce posedă și în urmă să i-se stabilească salariul, căci nu înțeleg ca pentru unii să fii „mumă iar pentru alții ciumă“.

Pentru notarii cu titluri academice legiuitorul le-a dat destule drepturi prevăzute în art. 372 din Leg. Unif. Activ, depe urma cărora mai poate scoate o leafă pe lună, nu ca ceilalți notari fără aceste titluri, care se mărginesc numai la leafă.

Deci dar din întreg corpul notăresc să fie făcute următoarele clase:

Notar stabil cl. I. retribuit cu Lei ____ lunar

” ” ” II. ” ” ” ---- ”
 ” ” ” III. ” ” ” ---- ” și
 ” stagiar ” ” ” ---- ”

Avansarea dela o clasă la alta să fie din 2 în 2 ani.

Să fie numiți numai absolvenți ai școalelor de notari.

Noii numiți să fie numiți întâi stagiași și numai după ce va face raportul favorabil pretorul și va fi dovedit ca apt să fie înaintat notar stabil cl. III. Celor aflați astăzi în funcțiune să li-se recunoască dreptul după anii serviți.

Dl. președinte al Uniunii are resortul de a studia această schiță și a face demersuri pe lângă guvern a introduce în lege numai aceste clase de notari.

Căci numai pentru acest motiv notarii din regat nu se alătură de cei din Ardeal, căci s'au interesat numai de soarta lor, lăsând în voia soartei pe cei din regat.

Așteptăm cu nerăbdare răspunsul Dlui președinte asupra demersurilor ce a făcut și ce măsuri a luat.

C. N. Nicolau, notar.

Notarul a contribuit și contribuie la ridicarea satelor?

Sub acest articol voi căuta să arăt pe cât posibil, dacă notarul comunelor rurale a avut vr'odată sau are misiunea pentru ridicarea satelor și acolo unde nu s'a putut care a fost cauza?

Căutând a vedea trecutul vieții administrative în comunele rurale din vechiul regat, vom găsi ca înainte de 1864 când județele erau conduse de cneji, iar în comunele rurale, care încă nu erau bine pronunțate se simtea nevoe de un administrator, care cu puțină lui cultură ținea întru-cât-va contabilitatea și chiar contribuia cu cunoștințele sale la ridicarea satelor. După 1864, figurau în comune trei funcționari, preotul, care pe lângă misiunea de servitor al altarului, făcea pe învățătorul de astăzi în amvonul bisericeii, făcând să prindă rădăcini tinere, cultura, care apărea atunci ca o rază slabă de soare care o aruncă în asfințit într'o zi turbure de iarnă, iar cel de al doilea funcționar, părcălabul, perceptorul de azi era însărcinat cu strângerea dăjdiilor pentru dregătorie și administratorul comunei, logofătul de atunci, notarul de azi, avea o întreită însemnătate. În primul rând ținea întreaga contabilitate a comunei, fiind cazuri unde era singur știutor de carte și alături de preot ajuta la începerea culturii la sate, fapt autentic fiind chiar în comuna subsemnatului, unde stând de vorbă cu cei mai bătrâni săteni, î-mi povestesc cu plăcere, că din cele spuse de părinții lor, figura în comuna logofătul Udrea care era și scriitor al satului și dascăl de copii, care învăța tinerile odrasle carte la cercuri, (cercurile înlocuiau băncile de astăzi) și după 3 ani, eșia cu toate rugăciunile învățate și socotea ca după biblie. Din cele arătate mai sus, se vede că însemnătatea notarului în comunele rurale, a fost necesară aproape dela împărțirea administrativă a țării în sate și comune, contribuind mai mult ca ori care funcționar, la ridicarea pe toate terenurile a țării. Până la 1908 a mers cu parcelă, când notar, când secretar, nerămânând statornic cum ar fi mai bine să se muncească, iar ca salariu era trecut în bugetul comunei. Unde era comuna cu venituri mari era mai fericit, iar unde nu era comuna cu venituri mai bune, era o adevărată nenorocire. Găsim prin arhivă, că secretarul a fost plătit și cu 8 lei lunar, iar numirea se făcea de către consiliul comunal și atunci când secretarul nu se acomoda la păreri primarului sau consiliului, pe dată era înlocuit. La 1908 legiuitorul a văzut cât este de necesar notarul în comunele rurale și pe care

s'ar putea pune bază, deoarece au fost comune, unde în 1907 se întinsese flagelul răscoalei și notarul s'a arătat singurul care a semănat pacea printre locuitori. Prin legea tocmelelor agricole se prevedeau o mulțime de atribuțiuni date primarului dar totuși notarul era executorul, fiindcă primarul în unele comune mici nu avea cunoștința de ce era scris în lege și de ce penalități era posibil în caz de contravenție și atunci tot notarul era chemat să aplice legea și să facă legătura și pacea dintre boier și țăran. Prin legea judecătoriilor rurale, notarul a fost consfințit grefierul judecătoriei rurale unde primind reclamațiile locuitorilor imprecinați unde era cazul, căuta și făcea pe părți să renunțe la acțiune, plecând din fața notarului, cu zâmbetul pe buze că a putut căpăta împăciuirea prin sfaturile notarului care este strejerul neadormit al săteanului. După legea din 1908 notarul este poreclit de legiuitor, „propoveditorul sau tălmăciul legelor“ având înalta misiune de a aduce la cunoștința sătenilor care nu cunosc legile, cari emană de la legiuitor și cari ar avea consecințe drastice în caz de contravenție. În 1923 și 1924 când se începe marea operă de construcție școlară, se înființează sub comitetele, al căror casier s'a desemnat notarul unde a dat exemple de măreție și devotament, stăruind la înfăptuirea visului micuțului școlar care cu ochii strălucind de bucurie merge să se adăpe la izvorul plin de lumină, zidit prin stăruința suszisului funcționar.

Pe toate terenurile acest funcționar a fost chemat să tragă brazda și s-au dat roade pretutindenea, unde notarii și-au cunoscut chemarea.

Așa dar la sate, funcționarul care este în contact în ori ce moment cu săteanul, este notarul, el poate veni cel dintâiu în ajutorul săteanului pe toate terenurile; bine înțeles acolo unde sunt notari demni de misiunea lor dublă. Cauzele cari au făcut să nu dea tocmai bine roadele așteptate, a fost nestatornicia de care a fost lovit și legănându-se de toate vânturile politice nu a putut prinde rădăcini solide, ca să dea roade solide.

Din cele arătate mai sus voesc a arăta că notarul este una din cele mai puternice pârghii de a satelor pe care se reazămă statul. Dar căruia nu i se dă atenția cuvenită și de aceea de și este îndrituit pentru ridicarea culturală și morală a satelor, dar nu a putut corespunde pe deplin chemărei avute de piedicele ce i s-au pus și i se pun.

C. D. Cioriceanu
notar.

ACTIVITATEA UNIUNEI GENERALE A NOTARILOR DIN ROMÂNIA

Dl Șerban Constantinescu, notarul din Joseni-Buzău și președintele asociației notarilor din vechiul regat a cerut fixarea zilei de 8 Sept. a. c. pentru fuzionarea Asociației cu Uniunea Generală a notarilor.

Președintele Uniunii Gen. a notarilor dl Alexandru Buha a convocat pe aceasta zi la Lugoj ședința Comisiunii administrative și a contabilității Uniunii noastre, însă delegația Asociației nu a venit nici de asta dată la aceasta ședință, fixându-se din nou ziua de 30 Octomvrie a. c. pentru eventuala fuzionare.

Comisiunile s'au intocmit și au lucrat cum reiasă din următorul

Proces-verbal

dresat în intrunirea presidiului și a comisiunilor administrative și economice a Uniunii Generale a Notarilor din România, ținută în Lugoj, la 8 Septemvrie 1927, fiind de față Domnii :

Alexandru Buha președintele uniunii, Dumitru Popoviciu notar în Huedin (Cojocna) vicepreședinte, Simion Ursu notar în Deda (Murăș) primnotar, Nicolae Glariu notar în Jamul-mare (Timiș-Torontal) notar I, Ioachim Sas notar în Bata (Severin) notar II. Dr. Valeriu Pop notar în Peciul-nou (Timiș-Torontal) cassar. Dr. Alexandru Vasilie primnotarul orașului Lugoj, Ieronim Văcariu notarul orașului Lugoj, Dumitru Hașag notar în Sânmiclăușul-mare (Bihor), Ioan Paștiu notar în Zam (Hunedoara), Petru Popoviciu notar în Tomnatec (Timiș-Torontal), Teodor Crăciun notar în Teremia-mare (Timiș-Torontal).

Dl președinte citește adresa presidiului asociației notarilor din Vechiul Regat, prin care Dl Șerban Constantinescu președintele acelei asociații ne avizează, că la ședința de azi nu poate lua parte cu delegația anunțată, — nefiind pregătiți — și cere să se amâne ședința pe ziua de 30 Octomvrie crt. când se va putea hotărî fuziunea.

După dezbateri prelungite se primește propunerea d-lui Petru Popoviciu, aducându-se următoarea

HOTĂRÎRE:

Se va răspunde dlui președinte S. Constantinescu precum și notarilor din Vechiul Regat, cari s'au adre-

sat cu cereri individuale de înscriere, ca statutele model ale Uniunii generale să se accepte provizoriu și de notarii din Vechiul Regat, iar în ședința consiliului de administrație și în adunarea generală, cari se vor ține la 30—31 Oct. în Cluj — la cari se vor invita și dâșii — se va dezbate eventuala modificare a statutelor pentru a ajunge cât mai urgent la înțelegerea mult dorită de colegii din Vechiul Regat.

Pentru organizarea colegilor din Bucovina și Basarabia se va deplasa o delegație a Uniunii la finea lunii Septemvrie crt. în anumite centre, unde vor fi convocați în prealabil toți notarii din acele ținuturi.

Se porcede la verificarea gestiunii diferitelor fonduri și la întocmirea bugetelor pentru anul 1928 și se constată următoarele :

1. Gestiunea cassarului fiind mai complicată, se va verifica în altă zi, ce se va fixa de dl președinte.

2. Fondul revistei s'a verificat cu :

Venituri	521.372 L. 58 b.
Cheltueli	513.137 „ 50 „
Escedent	8.235 „ 08 „

3. Fondul căminului cu depuneri la Banca Albina din Cluj, în suma de 1,203.584 L. și pretențiuni față de fondul revistei 200.000 L.

Total 1,403.584 L.

4. Fondul orfanilor not. cu depuneri la Banca Albina din Cluj, în suma de 21.373 L. pe ziua de 27 Ianuarie 1927.

Intratele și plățile sunt justificate.

5. Bugetul Uniunii pentru anul 1928 se compune astfel :

Venituri	4:4.600 L.
Cheltueli	414.600 L.
Escedent	— L.

6. Bugetul revistei pentru anul 1928 se compune cu :

Venituri	1,073.000 L.
Cheltueli	1,073.000 L.
Escedent	— L.

Fiind timpul înaintat, ședința se declară de închisă. D. c. m. s.

Alexandru Buha
președinte.

Ioachim Sas
notar II.

Câteva cuvinte despre cauzele tutelare.

De C. Nesselrode.

Unificarea legislativă este nu numai o dorință a juriștilor ci o necesitate de Stat, o datorie națională.

Unificând legile nu înseamnă o simplă extindere asupra întregii țări cu părțile lor învechite, ci trebuie să se înțeleagă crearea de noi norme cu observarea evoluției moravurilor și a dezvoltării dreptului, care norme păstrându-și caracterul național — să fie spre binele tuturor, contribuind la întărirea unității suflatești și la consolidarea Statului.

Este știut că cauzele tutelare sunt atât de importante, actuale și delicate, încât rezolvarea lor necesită nu numai o știință complectă ci și o prevedere în viitorul necunoscut în ce privește buna administrare a intereselor orfanilor precum și controlul ce e de exercitat asupra manipularea averii minorilor.

Drept aceia vom explica următoarele :

În societatea de azi, observând activitatea și folosul diferitelor instituțiuni create pentru promovarea binelui obștesc și mai ales pentru asigurarea vieții, sunt recunoscute în primul rând instituțiunile de igienă : pentru păstrarea și recăștigarea sănătății, — de învățământ pentru educarea tinerimei, — iar spre a se putea ajunge la aceste două instituțiuni mai este lipsă de ocrotirea și îngrijirea orfanilor, exercitată din partea Statului prin a treia instituțiune : instanță tutelară.

Nu vom micșora valoarea rezultatelor obținute de instituțiunile de igienă și învățământ, însă în lipsa ocrotirii și îndrumării copiilor părăsiți precum și neglijându-se supravegherea controlul administrării averii orfanilor, ar cauza demoralizarea lor, și astfel s-ar crea un pericol viu contra societății.

A sprijini pe cei lipsiți, — a ridica pe cei decăzuți, — a apăra interesele celor incapabili sunt nu numai principii umane, ci și chemări înalte ale Statului, cari nu pot fi nici când micșorate, fiind într-o strânsă legătură cu interesele generale ale națiunii.

Și dacă facem o comparație între legea tutelară din Ardeal cu Codul Civil Român, putem să constatăm că în principiu ambele legi stabilesc aceasta înaltă chemare a Statului, și numai între executarea supravegherii și împărțirii atribuțiunilor este o deosebire esențială.

Pe când în Transilvania atribuțiunile tutelare sunt depuse în cadrele instanțelor tutelare,

având ca organe de execuție pe pretorii de plăși, pe primari și mai ales pe tutorii comunali, cari toți au datorința primordială de a controla și a supraveghea viața, creșterea orfanilor, precum și administrarea și fructificarea averii lor, până atunci în vechiul regat aceste atribuțiuni sunt încredințate consiliilor de familie, cari le execută în urma omologării judecătorului tutelar și prin tutor ales de acele consilii.

Și examinând situația grea ce există prin convocarea și adunarea consiliilor de familie neprezentarea lor la sediul judecătoriei ori tribunalului de județ, amendări și amânări, ce de multe ori sunt în dătrimentul orfanului, cercetând cu nepărtinire și atenție funcționabilitatea organelor tutelare, trebuie să constatăm că instanțele tutelare cu atribuțiuni depline sunt cu mult mai superioare, cu o inițiativă mai rapidă și o posibilitate mai directă de a dispune și de a promova interesele orfanilor și interzișilor de sub supravegheria și controlul lor.

Organele de execuție ale instanțelor tutelare înzestrate cu experiențele funcțiunii lor precum și în urma calității lor de funcționari stabili, pot cu mult mai ușor să îndeplinească sarcina dată lor, decât acei membrii ai consiliilor de familie cari în actualul mediu al moravurilor schimbate sunt în foarte multe cazuri interesați sau cu totul indiferenți față de interesele minorilor.

Aceasta fiind starea de fapt în cele mai multe afaceri tutelare, cari nu stau sub supravegherea continuă a instanțelor tutelare, este de dorit ca să se introducă pentru întreaga țară sistemul de control și supraveghere oficioasă în chestiunile tutelare, căci aceste chestiuni nu sunt numai pur familiare și personale ale orfanilor, ci cum am arătat au o mare importanță din punctul de vedere a consolidării Statului.

Dreptul de amestec discrețional și de autoritate decizivă ce-l are Statul prin instanțele tutelare (art. 139, 263 și 264 L. tut.) în chestiunile orfanilor aduce în general folos societății cu mult mai imens, decât procedeul relativ ce există în vechiul regat, care chiar pentru considerentele specificate mai sus n'ar corespunde — în zilele de azi — scopului dorit, fiindcă acele dispozițiuni de procedură sunt învechite și nu țin seamă de noua compunere a țării.

Dacă luăm în vedere că sistemul consiliilor de familie a fost introdus pentru prima oară în Moldova prin legea din 26 Aprilie 1840 și dacă consideră că de atunci experiențele câștigate și părerile exprimate de cei mai valoroși juriști cad în defavoarea funcționării consiliilor de familie, nu poate fi nici un motiv serios pentru menținerea lor, ci este o necesitate poruncitoare de a se introduce cât mai urgent posibil sistemul care să corespundă cerințelor de azi, deoarece creșterea și educarea orfanilor și a copiilor părăsiți precum și apărarea intereselor lor multilaterale pot fi apărate și promovate numai de către o instanță cu autoritate destinată pentru acest scop, de către instanța tutelara.

În zilele de azi, când sustracțiunile sunt la ordinele zilei, în lipsă de control suficient, nu este de mirat că chiar în dauna acelor se comit prejudicii materiale, cari sunt lipsiți de capacitate și cari indeosebi sunt avizați la ajutor și protecțiune.

Să nu așteptăm până la ultimul moment, să nu privim insuficiența controlului cu brațele închise și cu indiferență, ci să pretindem dela primari (notari și tutori publici comunali) să și îndeplinească în mod conștiincios obligațiunile și să supravegheze ca tutorii și curatorii să dea punctual socoteală despre averea administrată (în anii 1922—26) căci comunele sunt responsabile materialicește pentru daunele cauzate în acest mod.

Cunoscând toate acestea, credem și dorim ca prin unificare codurilor civile, — în ce privește chestiunile tutelare, — să se accepte părerea acelor cari prin unificare înțeleg o codificare bună, temeinică și prevăzătoare, în loc de o legiferare superficială, ținându-se seamă în orice moment de interesele vitale ale neamului.

Pe lângă aceste credințe exprimate, rugăm

și pe d-l I. G. Duca ministrul de interne, ca în baza legii pentru unificarea administrativă, să dispună ca domnii prefecți de județe să ia, măsuri directe și mai ales cu ocaziunea ținerei conferințelor de plăși (art. 343 L. Adm.) să lămurească domnilor pretori de plăși și primarilor, aplicarea legii tutelare, deoarece conform art. 312 din legea Org. Jud. numiții sunt organele de execuție ale instanțelor tutelare și ca atare ei trebuiesc să îndeplinească atribuțiunile specificate în legile în vigoare.

Este foarte dureros că sub guvernul precedent, în Transilvania numai d-nii prefecți din județul Bihor, Sibiu, Arad, Timiș-Torontal, Trei-Scaune și Satu-Mare și-au îndeplinit în mod recunoscător misiunea de reprezentanți ai guvernului, îndrumând atât pretorii de plăși cât și primăriile comunale la îndeplinirea obligațiunilor tutelare.

Dintre pretorii de plăși merită să fie amintiți domnii: I. Bejan din Sf. Gheorghe, Dr. C. Neagu din Vașcău, Dr. C. Popp din Tinca, Dr. Ciuntiliu Viciu din Săcueni, C. Muțiu din Seleuș cari prin activitatea și zelul lor de muncă s-au nizuț să satisfacă întru toate obligamentul de control și de directivă asupra comunelor din plasele lor.

În urma celor arătate, speranța noastră se îndreaptă spre d-nii prefecții actuali, cari cu o mică bunăvoință față de orfani și cu un simț corect vor putea ușor sista neglijențele primăriilor și pretorilor (cari n-au executat supravegherea și controlul necesar) și dacă dorul celor interesați se va împlini, atunci recunoștința și mulțumirea miilor de orfani vor dovedi îngrijirea umană a conducătorilor și organelor țării, căci în munca grea a consolidării statului, aceasta ramură de ocrotire nu poate fi neglijată.

C. Nesselrode
judecător la tribunalul Bihor.

Soluțiuni și interpretări administrative.

1

Întrebare: 1. La inspecțiunea unei cancelarii de notar, s'a dat ordinul în senzul că, un tânăr minor nare dreptul a declara recunoașterea unui copil al său nelegitim, ci numai reprezentantul legal al minorului.

Vă rugăm deci a răspunde la întrebările următoare: Care este procedura când se ivesc asemenea cazuri? Cine este în drept a recunoaște un copil nelegitim al unui tânăr minor? Tutorului legal se conține acest drept?

2. O căsătorie încheiată legal și nu înregistrată cum se poate înregistra ulterior. Eu susțin, că pretorul are dreptul a ordona înregistrarea ulterioară. Alții susțin că în cauza căsătoriei numai Ministerul de Interne are dreptul. Cine are dreptate.

Răspuns: Prin recunoaștere se înțelege actul prin care tatăl sau mama declară și mărturisește cu voce și în formă legală, paternitatea sau maternitatea unui copil natural, ca mijloc de proba regulat și normal de filiațiunii naturale.

Actul de recunoașterea unui copil se va înscrie în registrele stării civile cu data sa și se va menționa recunoașterea în marginea actului de naștere dacă există asemenea act.

Tatăl și mama pot să-și recunoască copiii lor. Recunoașterea nu se poate face decât din partea autorilor copilului natural ea fiind anulabilă când nu este sinceră și adevărată.

Pot recunoaște chiar incapabilii intru cât înțeleg ce fac, ca: minorii, interzișii.

Ad 2. Inregistrarea ulterioară de nașteri și decese o ordonă pretorul în comunele rurale, iar căsătoria încheiată și neînregistrată o ordonă Ministerul de Interne.

Ofițerul stării civile constată cu proces verbal ascultând părțile și martorii, încheierea căsătoriei, trimite actele pretorului iar aceasta Ministerului de Interne. (Vezi cartea Dr. Kampis pagina 65 la fine).

2.

Intrebare: secretarul comunal numit de prefect, de delegația permanentă — numirea luată la cunoștință de consiliul comunal se poate ca pretorul fără vină să-l licențieze din serviciu și să ordone ca delegația permanentă să numească altul, care încă nici nu a fost în birou notarial.

Răspuns: Conform art. 60 alin. 6 din legea administrativă, numai primarul împreună cu delegațiunea permanentă numește, înaintează și licențiază din serviciu funcționarii comunali; prin urmare toată procedura este greșită.

3.

Intrebare: 1. Pe baza legii arm. retribuț. bugetare publicată în Mon. Of. Nr. 118/927, referitor la salariilor funcționarilor publici intră și impiegații comunali sau nu? și dacă intră li se acordă sporul dela 1 Ian. 1927 sau nu? deoarece bugetele pe 1927 sunt aprobate.

2. Și dacă intră în aceste prevederi impieगतul comunal cu serviciu de 5 ani, sub care tip de retribuțiune cade.

Răspuns: Legea generală a armonizării retribuțiilor bugetare nu s'a pus în aplicare, nici nu se va pune; prin urmare despre aceasta deocamdată nu vă putem spune nimic.

4.

Intrebare: 1. Regulamentul (proiectul făcut de Uniune) este aprobat de Minister sau nu în întregime sau s'a modificat? Este vorba de regulamentul privitor la lucrările particulare care se pot redacta de notari.

2. Notarii care — dureros acum — prea de mulți sunt transferați, pot vinde definitiv lucrările de casă care l-e a căpătat prin reforma agrară când sunt transferați, căci altfel este cu totul iluzoriu acest favor pentru notar.

Chiar acum avem caz că notarul care a început să edifice pe terenul dat de loc de vatră, a fost transferat, și acum are o pagubă enormă din aceasta cauză căci circa 60.000 Lei a investit în edificiu și acum jumătate gata trebuie se părăsească comuna și să meargă în celalalt capăt al județului de unde nici nu poate controla edificarea.

3. Secretarul de notar de cine este numit?

Cine plătește salariul? care a servit ca subnotar în era maghiară are drept la pensie și dacă da trebuie să plătească contribuția restantă?

În unele județe se plătesc din bugetul județului (jud. Treiscaune) în altele de comună. Cum e chestia?

Răspuns: Regulamentul (proiectul) nou nu este aprobat. Dacă locul de casă s'a dat ad personam notarului, poate vinde intrucât este deja scris pe numele lui, dacă însă locul s'a dat pentru notariat, atunci nu.

Pe secretarul de notar îl numește prefectul și îl plătește comuna. Drept la pensie nu are.

5.

Intrebare: 1. Potrivit art. 15 § 3 al legii timbrului contractările făcute relativ la executări de lucrări, transporturi, furnituri etc. plătite de stat, județ și comună, sunt supuse la impozitul de 1%, care să percepe prin viză. Art. 42 punct 2 (M. O. Nr. 64 din 23 Iunie 1920) din legea veche asupra taxelor de timbru a prevăzut de asemenea încasarea a impozitului de 1%. Observ că din partea mea am fost în mai multe birouri notariale atât în județul meu cât și în alte județe, unde am putut constata, că art. mai sus citate nu s'au aplicat în trecut și în cele mai multe locuri nu se aplică nici azi.

Art. de mai sus trebuiesc executate sau ba? Modul executării. — Eu cred fără discuție că „Da“. Intrucât încasarea impozitului se poate face numai prin viză, cred, că fiecare notar îl poate încasa cu chitanțierul veniturilor statului, făcând viza cuvenită pe ordonanța de plată sau factura.

2. În județul nostru s'a introdus la facerea plășilor pe lângă ordonanță de plată și „Avizul“, ca și la stat și la județ. Nici legea contab. publice, nici regulamentul asupra cont. com. rurale nu prevede pentru comunele rurale acest „Aviz“, prin urmare cred, că s'ar putea sista.

3. Atât art. 215 din leg. cont. publ. cât și art. 37 din regl. asupra contab. com. rur. arată în mod categoric, că perceptorul (casier) este dator a elibera pentru orice încasare de bani o recipisă dintr'un registru cu matcă. Potrivit art. 39 din regl. sus citat perceptorul poate să aibe numai un singur registru de chitanță asupra lui. Art. 41 și 42 din regl. arată, arată încasările, unde se pot da și adeverințe scrise (Vezi și „Administrația comunală“ pagina 917). După uzul vechiu în multe comune s'au încasat și după data de 1 Ianuarie 1924 diferite taxe (izlaz, montă, venitul pădurii etc.)

cu un jurnal de casă auxiliar, din care veniturile au fost trecute lunar în jurnalul de casă principal.

Azi percepătorul comunal are următoarele registre:

1. Un registru pentru încasarea veniturilor statului. 2. Registrul prevăzut în art. 215 din legea și art. 37 din regl. sus citate. 3. Un registru de chitanță cu matcă pentru încasarea taxelor (montă, pavaj etc.) 4. Un registru de chitanță pentru încasarea veniturilor izlazului. Astfel, țăranul nostru primește azi în fiecare an fel de fel de chitanțe, pe care cu ceea mai mare bunăvoință nu le poate păstra, întrucât la urmă nici nu poate ști, că anume ce plată justifică fiecare chitanță aparte.

Nu s'ar putea face aici o unificare? Nu s'ar putea introduce cel puțin pentru încasarea veniturilor comunale și județene în comunele rurale carnetul contribuțiilor, pe care îl amintește și legiuitorul în art. 118 din legea pentru unificarea contribuțiilor directe și în art. 303 din instrucțiunile oficiale la aceasta lege.

4. Întrucât legea cont. publ. și regl. asupra contab. com. rur. nu are nici o dispozițiune la „declarație” — contrachitanță — pentru justificarea încasărilor, facerea declarațiunii este obligatorie sau ba? Cum se timbrează?

Răspuns: 1. Ordinul Ministerului finanțelor alăturat la legea timbrului § 3 zice următoarele: Impozitul de 1% la care sunt supuse contractările de furnituri executări de lucrări, transporturi intervenite între Stat și instituțiunile dependente și particulare, se pot percepe fie la facerea actului, fie prin rețineri din ordonanțele de plată.

Autoritățile fiscale vor avea toată grija ca impozitele reținute de diferite autorități îndatorate la aceasta să se facă venit la Stat.

Prin legea în vigoare astfel de contracte până la 500 lei erau supuse numai la taxa de timbru fix de 5 lei. Legea actuală înlătură aceasta distincțiune. Contractele de furnitură, executări de lucrări, transporturi etc. intervenite între particulari nu sunt supuse la impozit decât când sunt constatate prin acte scrise.

Prin urmare Dv. aveți dreptate, iar notarii cei lași pot fi dați în judecată a comisiunilor disciplinare dacă nu execută aceasta. Ad 2. Este bine să se dea și avizul pentru că ordonanța de plată o primește respectivul care primește banii, iar percepătorul (casierul) comunal va primi avizul în baza căruia plătește.

Ad. 3. Carnete de dare compuse (libel de dare) nu se pot introduce; nu admite Ministerul finanțelor, însă introduceți și Dv. ca alte județe „estras din rolul taxelor comunale”. Din acest extras care consumă cu rolul taxelor, reiese că contribuabilul cât e dator, cât a plătit și cât mai are de plătit; înlocuște libelul de dare. De altfel se lucrează la Ministerul finanțelor pentru carnete de dare și așa suntem informați că se vor introduce deja cu 1 Ian. 1928 când apoi se va sista chitanțierul.

Ad 4. Declarația trebuie cerută dela contribuabil

și este scutită de timbru.

6.

Intrebare: Primarul comunei cu secretarul comunei au drept să elibereze certificate comunale particularelor e de lipsă și subscrierea notarului? Subscrierea primarului comunal și a secretarului comunal nu e destul?

Primarul și secretarul comunei au drept să adeverească încheierea și subscrierea contractelor de ucenicie, să elibereze certificate de estimarea imobilelor și a face procese-verbale pentru a câștiga planuri la facerea edificilor.

Ce lucruri se țin de secretarul comunei? Așa cred că pe baza legii unificării administrative art. 95 secretarul comunei trebuie se semneze și actele care notarul le eliberează.

Răspuns: Conform regulamentului actelor particulare pe cari le pot redacta notarii comunali actuali din Transilvania, — nimeni altul nu poate redacta astfel de acte decât numai notarul. Art. 95 nu vorbește de aceea, că secretarul comunal trebuie să contrasemneze și actele notarului; ar fi o nenorocire pentru administrația comunelor rurale dacă ar fi așa.

7.

Intrebare: În notariatul meu, în timpul revoluției din anul 1918, s'au nimicit toate registrele stării civile. și nu sunt nici în archiva județului a II. exempl. de pe anul 1918—19—20. După ordinul prefecturei am făcut registrele din nou pe anii de mai sus, după urmărire din casă în casă și din registrele parohiei, acuma înregistrarea din chestiune trebuie scrisă de declarant sau de ofițerul stării civile, sau numai după încheierea anului și ce clauzulă trebuie scrisă și de cine trebuie scrisă.

Răspuns: Procedura, dacă se pierd ori se nimicesc registrele oficiului stării civile este următoarea: Comisiunea locală sub prezidiul pretorului va constata toate nașterile, cazurile de moarte și căsătoriile cu procese verbale în baza dovezilor, (estrase, coale familiare, registre parohiale și a instituțiilor publice precum și martori) și așa se vor compune registrele noi, cari se vor pune la vedere publică pe timp de 1 lună. După acest termen, cu privire la eventuale reclamațiuni se vor stabili și verifica de judecătoria de ocol. Comisiunea constă din pretor, ofițerul stării civile și membrii delegației permanente comunale, constatarea se va face la primărie sau din casă în casă. Înregistrările se vor subscrie de comisiune.

8.

Intrebare: un învățător diplomat cu praxa pre-crisă în lege are drept a intra la școala de notari?

Răspuns: Poate cere înscrierea sa la școala de

notari însă numai dacă Ministerul Instrucțiunii își dă consimțământul la aceasta.

9.

Intrebare: Fiindcă în anul curent, de mai multe luni nu aveam secretar comunal și în bugetul comunei este prevăzută leafa secretarului, pot eu se ridică această sumă, în ce mod și pe ce bază?

Răspuns: Numai dacă consiliul comunal votează notarului salariul secretarului și dacă hotărîrea este aprobată de delegațiunea permanentă județeană.

10.

Intrebare: Ca notar cerc. și după intrarea în vigoare a legii pt. unificarea contribuțiilor directe am încasat în tot anul spese de execuție de dare conf. instrucțiunilor date de controlori și din suma încasată apoi s'a acoperit spesele de execuție: diurnile agentului de urmărire, ale oamenilor ajutoari etc.

În anul curent la arătarea unui individ parchetul Tribunalului m-a pus sub acuză pentru încasarea speșelor de execuție, fiind încasarea lor ilegală.

Menționez, că controlorii financiari contra încasării acestor spese n'au făcut nici odată observațiuni; ba încă au dat instrucțiuni, la manipularea lor. Iar art. 30 din Legea pt. urmărirea venit. publice permite.

Fiind pus sub acuză, sunt suspendat din serviciu și primesc numai jumătate salar atunci, când statutul funcționarilor nu prevede altfel de dispozițiuni.

Prin urmare Vă rog mult, să binevoiți a mi răspunde în cel mai scurt timp posibil, având mare lipsă de părarea Dv. prețioasă la desbatere; la următoarele întrebări.

1. De ce este ilegală încasarea speșelor de execuție? când se exercită în general.

2. De ce mi se reține jumătate din salar, când statutul funcționarilor (art. 57, din lege) zice categoric „Suspendarea nu atrage după sine pierderea salariului”

3. Pe timpul suspendării am drept la paușalele de locuință, de lemne, și de călătorie?

Răspuns: Pentru facerea execuțiunii nu se pot socoti spese în sarcina contribuabilului decât dobânda de 9% după restanță.

Pentru paza prim. custozi și altele însă, se pot percepe celtuielile avute.

Suspendarea se poate pronunța pe timp de maximum 6 luni cu pierderea salariului; aceasta însă o pronunță comisiunea disciplinară și nu Judecătoria.

Suspendarea fără pierderea salariului se poate efectua înainte de a se pronunța comisia de disciplină. Pe timpul suspendării aveți drept numai la locuință și lemne iar la spese de transport nu.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Lucrare recomandată.

Prefecților de județe, pretorilor de plăși și primăriilor Curților de Apel din Ardeal pentru folosința instanțelor din Transilvania de către Ministerul de Interne cu judecătorești, de către Ministerul de Justiție sub No. 7991—1927 — A. 59462—59466 din 10 Aug. 1927.

PROCEDURA TUTELARĂ

DIN

TRANSILVANIA

DE

Dr. Carol Nesselrode

judecător la tribunalul Bihor
cu gr. de Consilier de Curte de Apel

Manualul cuprinde în afară de legile referitoare la tutelă și curatelă încă alte 17 legi care sunt în strânsă legătură cu această materie, ca ex. legea testamentară, succesorală, matrimonială, ocrotirea copiilor, a instanței infractorilor minori, pentru declarare de mort, — mai de parte 14 regulamente, ordonanțe și circulare referitoare la aceste legi, precum și în afară de 83 modele și formulare necesare în cauzele tutelare și cari facilitează rezolvarea lor, — îndrumare detaliată pentru 68 feluri de proceduri în interesul minorilor.

Cartea e tipărită pe hârtie bună albă, pe 663 pagini, — cu un format mare și cu un index alfabetic. — Costul volumului e 500 lei. — Comenzi se pot face la autor, Oradea Bulevardul Reg. Ferdinand No. 55/B.

ORDONANȚE CU CARACTER ADMINISTRATIV

Legea timbrului și a impozitului pe acte și fapte juridice.

(Urmare).

Notarii publici nu vor putea libera de pe asemenea acte nici expediții autentice și nici copii, câtă vreme părțile nu vor putea justifica plata impozitului prevăzut de lege.

Recepisele privitoare la plata taxelor de timbru și impozitelor proporționale se vor opri la instanțele judecătorești sau notarii publici spre a servi ca acte justificative pentru plat lor.

Art. 36. — Pentru vânzările de bunuri mobiliare sau imobiliare, concesiunile și cesiunile de drepturi reale, precum și pentru arendările, subarendările și cesiunile de păduri făcute prin acte sub semnătură privată, se acordă părților un termen de plata impozitului proporțional de cel mult o lună dela formarea actului.

În cazul unei contractări cu dare de arună sau a unei promisiuni de vânzare dacă se va cere prin justiție prefectarea actului, impozitele proporționale cuvenite fiscului, după natura convenției, se vor plăti odată cu introducerea acțiunii.

Dacă acțiunea va fi limitată numai la arună, actul se va taxa ca o simplă creanță odată cu valorificarea drepturilor în justiție.

În cazul când una din părțile contractante va cere transcripțiunea (intabularea, prenotarea) unui act de dare de arună, având de obiect o mutațiune de bunuri, impozitul fiscului pentru această mutațiune este datorit în întregime, iar formalitatea transcripțiunii sau intabulării, ori prenotării, e subordonată achitării lor.

Art. 37. — Părțile sunt solidar responsabile pentru plata impozitului proporțional, afară de cel datorit în materie de succesiune.

Art. 38. — Convențiunile cari cuprind înstrăinări frauduloase sau simulate de bunuri, sunt supuse, după natura lor, la plata impozitului prevăzut de lege.

Convențiunile și contradecarațiunile părților prin cari se reziliază sau anulează de bună voie o transmitere de bunuri, sunt supuse la plata aceluiaș impozit ca și actul rescindat sau anulat.

La aceeaș normă de taxare sunt supuse și retransferările prin sentințe judecătorești a bunurilor înstrăinate, simulat sau fraudulos, ori cu călcarea unei dispozițiuni prohibitive a legii. În acest caz impozitul se va percepe în termen de o lună de când sentința a rămas definitivă. Părțile contractante sunt responsabile de plata impozitului proporțional și în caz când re-

transferarea bunurilor prin mijlocirea unei sentințe judecătorești a avut loc în urma unei acțiuni intentată din partea celor de al treilea.

Art. 39. — Vânzările cu pact de răscumpărare, în caz când răscumpărarea se realizează în condițiunile prescise de lege, nu sunt supuse la un nou impozit proporțional.

Art. 40. — În caz când vinderea-cumpărarea unui imobil a fost făcută pe socoteala altuia într'o licitație publică prin mandatar nedeclarat la efectuarea ei, dacă adjudecatorul nu va depune mandatul în forma prescisa de lege înaintea instanței competente, conform legiurilor locale în vigoare, în momentul încbiderii licitației declarația ulterior făcută va fi considerată ca o nouă transferare de bunuri și supusă la plata unui nou impozit proporțional, după prețul cuprins în actul sau ordonanța de adjudecare.

Art. 41. — Petițiunile dela art. 4, § 1, dacă sunt letimbrate, se vor înregistra, dar nu li se vor da curs decât după ce partea interesată va plăti taxă îndoită prin aplicarea de timbre mobile, cari se vor anula de autoritate.

În acest caz petiția va avea efect retroactiv din momentul înregistrării.

Art. 42. — Cererile introductive de instanță și actele de procedură netimbrate sau insuficient timbrate, vor fi valabile numai dacă partea care le-a prezentat, ori aceea în interesul căreia au fost îndeplinite, ori partea adversă, va justifica înaintea instanței, la prima zi de înfățișare, plata taxelor de timbru și impozitelor datorite după lege, sau a diferenței pentru complectare.

Judecata, la cerere, va încuviința părții interesate un singur termen pentru plata lor. În acest din urmă caz, partea va fi îndatorată și la plata unei amenzi egală cu îndoitul valorii lor.

Dacă nici în acest termen partea interesată nu va justifica plata, judecata va pronunța nulitatea cererii sau actului de procedură făcute fără respectarea legii timbrului.

În caz când netimbrarea cererii sau actului de procedură ori neplata impozitului proporțional nu a fost relevată la termen, fie din oficiu, fie din partea potrivnică, ea se va putea invoca în orice stare a procesului cu observarea acelorași norme de mai sus.

Dacă taxele și impozitul au fost achitate de partea care nu le datora, judecata, la cererea acesteia, va obliga la plata lor pe partea care era ținută să le achite.

În toate aceste cazuri, taxele de timbru, impozitul proporțional cuvenite și amenzile datorite se po-

percepe, fie prin viză, fie prin depuneri de coli timbrate, cari se vor anula în modul arătat mai sus.

Art. 43. — Când una din părți se va servi în justiție de orice alt act la care nu s'au achitat taxele de timbru și impozitele conform prescripțiilor legii, instanța de judecată va reține și înainta de îndată actul vizat de ea pentru conformitate, autorității fiscale în drept a constata contravenția și a lua măsurile prescrise de lege.

În acelaș timp se va acorda părții contraveniente un termen, la care termen partea va fi ținută să justifice satisfacerea drepturilor fiscoi. Dacă la termenul fixat contravenientul nu va face această justificare de plată sau nu va prezenta dovada că a făcut apel contra procesului-verbal de contravenție, el nu se va putea prevala de actul produs, iar judecata își va urma cursul pe temeiul celorlalte dovezi ale părților.

Art. 44. — Dacă la formarea unui act sau la introducerea unei cereri în justiție participă mai multe persoane, din cari vreuna, după lege, poate beneficia de scutire, fiscoi are dreptul la integralitatea taxelor.

Când acelaș înscris constată convențiuni distincte se vor percepe impozitele prevăzute de lege pentru fiecare act juridic în parte, după natura lor.

În acest caz, taxele de timbru se pot îngloba într'o singură coală.

Dacă un act sau o cerere în justiție făcută de mai mulți nu poate beneficia de o taxă unică, ele rămân valabil timbrate cu o singură taxă în folosul numai al unuia din semnatori în cazul desinteresării celorlalți.

Art. 45. — Pentru toate actele juridice încheiate de particulari cu Statul și instituțiile publice pendinte de el, județul și comuna, taxa de timbru și impozitul proporțional cad în sarcina particularului.

Art. 46. — Când mai multe persoane au un interes comun, decurgând din acelaș act sau fapt generator de drepturi sau obligațiuni, va fi unică taxa de act sau de cerere în justiție, dacă vor fi făcute împreună de către cei interesați.

Dacă însă în aceeaș acțiune sau cerere în justiție figurează mai multe părți fără ca cu privire la obiectul procesului să fie legate printr'un raport de fapt și de drept unitar, ci numai omogen, se vor percepe atâtea taxe câte pretențiuni distincte sunt.

Dacă se cere liberarea mai multor titluri executorii când hotărîrea prevede condamnarea mai multor persoane sau sunt mai multe părți câștigătoare, se vor plăti atâtea taxe câte titluri executorii se cer.

Art. 47. — Caracterizarea naturei actelor impuse prin această lege se va face de organele de percepere fiscală competente când perceperea taxelor și impozitelor se face prin intermediul lor.

Instanțele judecătorești sunt în drept a refuza autentificarea, legalizarea sau îndeplinirea oricărei alte

formalități cu privire la actele ce li se prezintă în acest scop dacă vor constata că actul astfel cum a fost taxat nu satisface cerințele legii timbrului.

Incheierea instanței judecătorești prin care se respinge această formare a actului sau obligă partea la complețarea taxei sau impozitului este executorie.

Ea poate fi atacată separat pe căile-ordinare de atac la instanța imediat superioară, care poate dispune primirea actului și după caz restituirea taxei sau impozitului perceput ilegal.

Instanțele judecătorești ale căror hotărîri au rămas definitive cu ocazia cererii de investirea lor cu formulă executorie sau cu ocazia unei cereri de executare sunt datoare, în caz când asemenea hotărîri au de obiect recunoașterea sau transmiterea unui drept susceptibil de impunere, să transmită, prin îngrijirea grefei, copie de pe hotărîrea administrației financiare respective, în scopul perceperei impozitului legal, aceasta sub sancțiunea prevăzută de art. 74.

Instanțele judecătorești nu vor da curs cererilor de mai sus decât după ce va face dovada plății taxei sau impozitelor datorate.

Art. 48. — Impozitele pe acte se plătesc la administrațiile financiare și la celelalte organe de percepere prevăzute de lege.

Pentru actele juridice ale părților de competența agenților și diplomaților români în străinătate taxele de timbru sau impozitele se vor percepe de aceste organe prin liberare de recipise în momentul formării lor sau la termenele prevăzute de art. 36.

De această percepere se va face mențiune pe actele astfel primite sau dresate, indicând și numărul și data recepției.

Aceste autorități vor întocmi borderouri de sumele încasate prin cari le vor vărsa trimestrial Ministerului Finanțelor conform înțelegerii cu Ministerul de Externe. Odată cu aceste borderouri se vor trimite și copii conforme depe actele taxate. Copiile vor fi făcute pe hârtie liberă.

Art. 49. — Existența actelor și faptelor juridice impuse prin această lege poate fi constatată de agenți fiscali prin rolurile de contribuții, prin posesia sau folosința de fapt a imobilului, prin perceperea veniturilor, cum și prin orice alte mijloace de probație.

Art. 50. — Plata taxei pretinsă de către agentul fiscal sau indicată de către autoritatea judecătorească nu se va suspenda în nici un caz, se va efectua de îndată, rămânând ca Ministerul Finanțelor să restituie ceea ce ar fi perceput mai mult sau fără drept, în modul și cazurile prevăzute de această lege.

SECȚIA II.

Restituirea taxelor de timbru și impozitelor.

Art. 51. — Taxele de timbru percepute nu se

restituiesc, cu exceptarea cazului prevăzut de articolul 47 și 108.

Se restituie, la cerere, de Ministerul Finanțelor, impozitele proporționale, însă numai cele percepute prin viză:

§ 1. Cele percepute de două ori;

§ 2. Cele percepute din eroare de calcul;

§ 3. Cele percepute printr'o greșită interpretare a legii;

§ 4. Când o ordonanță de adjudecare s'a casat;

§ 5. Când actul juridic fiind în categoria aceloră supuse la impozitele proporționale cari se percep exclusiv prin viză, nu s'a executat din cauză că justiția a refuzat să-l consfințească.

Impozitul nu se va restitui însă chiar când justiția a refuzat consfințirea dacă actul a primit un început de executare;

§ 6. Când formarea actului e subordonată de lege întăririi primului notar, care însă nu s'a obținut.

Cererea de restituirea impozitelor va trebui făcută în termen de o lună dela data când hotărîrea asupra refuzului actului de către justiție sau primului notar a rămas definitivă.

Nu se restituie impozitele percepute prin viză la o cerere în justiție când partea care a format sau introdus cererea s'a desistat dela ea;

§ 7. Când actul juridic fiind din categoria actelor supuse la plata impozitelor proporționale cari se percep exclusiv prin viză nu s'a executat din cauză că părțile a renunțat la el sau când un împrumut ipotecar contractat la creditele funciare mutuale, la creditul național industrial, la secția ipotecară a casei centrale a băncilor populare sau la societatea comunală pentru construcțiuni de locuințe ieftine, nu s'a realizat.

Pentru ca cererea de restituire să fie admisibilă în cazul unei renunțări, toate părțile contractante sunt datoare să prezinte această cerere Ministerului de Finanțe împreună cu actul neexecutat în termen de cel mult o lună dela plata impozitului.

Actele neexecutate se vor reține de Minister, care va face mențiune pe ele că s'au anulat.

Dacă asemenea acte s'au autentificat, transcris sau înscris de părți, cererea de restituire nu este admisibilă nici prin judecată, chiar dacă s'ar face înăuntrul acestui termen, afară de cazul unui împrumut ipotecar contractat, dar nerealizat la creditele funciare mutuale, creditul național și industrial, la societatea comunală pentru construcțiuni de locuințe ieftine sau la secția ipotecară dela caea centrală a băncilor populare.

În acest din urmă caz cererea de restituire trebuie făcută în termen de 6 luni dela data plății impozitelor;

§ 8. Când executarea unui contract va fi suspendată de o condiție oarecare, dacă condiția nu se îndeplinește.

Cererea de restituirea impozitului trebuie făcută în termen de două luni dela îndeplinirea condiției:

§ 9. În cazul unei conveniuni matrimoniale neurmată de căsătorie.

Cererea de restituire trebuie făcută în timp de două luni dela facererea actului;

§ 10. În caz de renunțare la o moștenire și în cazul când cineva s'a purtat ca moștenitor, iar calitatea sa de erede n'a fost confințită de justiție.

În acest din urmă caz nu se restituie impozitele aferente la cea parte a averea succesorală de care a profitat și nu se mai găsește în moștenire;

§ 11. În caz când un teren rural transmis unui particular intră în proprietatea Casei de impropritiare prin executarea dreptului de preemțiune.

Art. 52. — În materie de restituiri de taxe sau impozite, părțile nu se vor putea adresa justiției decât după ce vor fi reclamat restituirea organelor fiscale.

Cererile de restituire se adresează, sub pedeapsă de decădere, în termenele de mai sus, Ministerului de Finanțe sau administrației financiare în resortul căreia s'a făcut plata.

Dacă partea nu este mulțumită cu soluțiunea dată, sau dacă autoritățile de mai sus nu se pronunță în termen de două luni dela înregistrarea cererii, partea este în drept a se adresa justiției.

Litigiile se vor judeca după valoarea lor, adecă după suma a căreia restituire se cere, oricare ar fi suma totală incasată, în prima sau ultima instanță, conform principiilor generale de competență, de către judecătorii sau tribunalele de reședință al județului în resortul căruia s'a făcut plata.

SECȚIA III

Normele de calcul

Art. 53. — Impozitele proporționale se vor calcula după normele următoare:

a) Pentru transmiterile prin vânzări voluntare sau silite făcute prin licitație de orice fel de bunuri sau drepturi, după prețurile ieșite la ultima licitație;

b) Pentru transmiterile prin vânzări sau cesiuni de bună voe, de orice fel de bunuri sau drepturi constatate prin acte scrise după prețul cuprins în actul de vânzare sau cesiune.

În lipsă de act, după valoarea declarată de părți, dacă nu e determinată altfel prin legi speciale.

Prin preț se înțelege atât sumele plătite de cumpărător cât și obligațiunile accesorii impuse acestuia.

Pentru cesiunile de drepturi succesoriale, impozitul se va calcula însă la prețul din act, cu excluderea sarcinilor.

Pentru cedarea dreptului de a construi pe terenul altuia, impozitul se va percepe luându-se de bază rata anuală datorată cedentului, terenului, înmulțită cu nu-

mărul anilor de folosință. În caz când actul prevede un preț unic, impozitul se va percepe la acest preț, căruia, eventual se vor adăugi sarcinile. Dacă actul nu prevede o plată anuală, nîi preț determinat, impozitul se va percepe la valoarea construcție declarată de părți.

*Pentru transmisiuni de imobile operate prin acte de constituirea societăților și pentru orice alte transmisiuni cu titlu oneros, constatate prin acte juridice verbale sau scrise, prin hotăriri judecătorești sau înregistrate în orice mod în registre publice — în lipsă de preț — impozitul se va calcula după valoarea venală din momentul transmiterii.

În cazul unei transmisiuni operate prin actul de constituirea unei societăți, dacă societatea ia asupra sa sarcinile cari grevează imobilul sau alte obligațiuni ale asociațiilor cari fac transmiterea, se va percepe și impozitul pentru vânzare la valoarea sarcinilor, ca preț;

c) În materie de bunuri imobiliare transmise cu titlu gratuit, impozitele se vor stabili după valoarea lor venală din momentul transmisiunii.

Clădirile agricole se evaluează, pentru calcularea impozitului succesoral, numai la un sfert din valoarea lor venală.

Cu ocaziunea acestei evaluări se va ține seamă însă și de prețurile de vânzare din cei din urmă 5 ani, cum și de valoarea imobilelor, rezultând din înmulțirea venitului brut din roțiuni cu 10.

Când imobilele ce se transmit gratuit între vii sunt grevate de sarcini, se va percepe la valoarea acestor sarcini impozitul proporțional pentru vânzare.

În caz când sarcinile ar egala sau întrece valoarea venală, se va percepe numai impozitul pentru vânzare la valoarea sarcinilor.

Dacă succesiunea constă dintr'un singur imobil, care servă de locuință moștenitorilor, pentru acest imobil, impozitul se va calcula după valoarea venală redusă la jumătate;

d) Pentru transmisiunile operate prin dare în plată după valoarea venală a bunurilor transmise, cari în nici un caz nu pot fi inferioare creanței ce se stinge, cu accesoriile ei;

e) Când prețul unui bun mobil sau imobil consistă într'o rentă, impozitul se va percepe, la alegerea fiscului, sau asupra valorii venale a bunului înstrăinat, sau asupra valorii rentei, calculată după normele pentru uzufruct;

(Va urma)

PUBLICAȚIUNI

Publicațiune.

Notariatul Archiș, plasa Beliu, jud. Bihor caută un secretar de notar vărsat în agendele administrative cu salariul și retribuțiunile prevăzute în buget, afară de salar primește locuință în natură, venite laterale, și din facerea cadastrului după merit. Postul se poate ocupa momentan.

NOTAR.

Anonț.

Rugăm pe Dl. Demeter Ludovic, notar diplomat se binevoiască a ne comunica adresa. Aurel Perva notar cercual Archiș, jud. Bihor.

Publicațiune.

Horn Alexandru, impiegat comună, domiciliat în Archiș, plasa Beliu, în etate de 28 ani, cu praxe notariale de 12 ani, r. cath. cu 4 cl. civile, conduce o cancelarie singur, vorbește românește, nemțește și ungurește verbal și în scris caută un post unde să-și poată asigura existența.

Notar diplomat cu praxă de 30 ani, vărsat în toate agendele notariale, posedă limba română și ungară atât în scris cât și verbal, caută un post de scriitor. Adresa: Andrei Balogh proprietar, Ciunafaia, p. u. Borșa, jud. Cluj.

Publicațiune.

Subsemnatul, posedând examenul de agent administrativ, având practică în lucrările de primărie, caută post de subnotar, secretar comunal sau altă funcțiune corespunzătoare.

Pot ocupa funcțiunea imediat.

Constantin M. Cruceriu
Valea cu Apa Gorjiul.

Publicațiune.

Scriitoare, vărsat în toate agendele administrative și în cele de dare posedă praxă de mulți ani caută un post la notariat.

Adresa: Ludvic Calman subnotar, Vârșolț județul Sălaj.

Subsemnatul sub regimul maghiar, vre-o 25 de ani am fost angajat ca scriitor și ca vice notar substituit în mai multe județe, și sub regimul român am funcționat în susmenționată calitate, în timpul aceasta am câștigat praxa necesară în agendele administrative notariale, posedă limba statului, germană, sârbă, croată, bulgară, maghiară și posedă 4 clase liceale. Caut un post de scriitor. Adresa: Stanislav Ioanoviciu, Seceani, jud. Timiș plasa Vinga.

Publicațiune.

Pentru ocuparea postului de secretar de notar devenit vacant la Notariatul cercual Borlova (pl. Caransebeș) se publică concurs. Salar anual 36.570 Lei din casseriile comunelor aparținătoare notariatului, precum vipt și încălzit gratuit. Doritorii de a ocupa acest post, își vor înainta cererile lor întărite de actele recente conf. Statutul Funcționarilor publ. cel mult până la data de 30/IX-1927 subsemnatului notar. Borlova, la 10 Sept. 1927.

Notar

Caută post un scriitor căsătorit, cu praxă de 8 ani pe terenul administrativ, posedă limba statului, limba maghiară, germană, sârba și bulgară.

Postul îl pot ocupa imediat.

Adresa: Lucaciu Uzon Ghilad jud. Timiș-Torontal.

Caut un post ca secretar într'un birou de notariat sunt în etate de 19 ani, absolvent de 6 cl. de liceu vorbesc și scriu limba română, germană și maghiară nu sunt perfect vărsat în agendele notariale însă am lucrat în birou de notar și tatăl meu a fost notar.

Adresa: Rotschild Ernő. Ileanda, jud. Someș.

Concurs.

La notariatul Băița, jud. Bihor se caută un secretar de notar eventual un scriitor cu praxă în agendele notariale, care cunoaște limba română și maghiară.

Salar: 3000 lei lunar, locuință și încălzit gratuit. Postul se poate ocupa imediat. Băița, la 15 August 1927.

Notar.

Concurs.

Primăria comunei Iermata-Neagră publică concurs pentru complinirea postului de secretar (impiegat) la această primărie.

La acest post pot reflecta candidați cu diplomă de notar, și care au praxă administrativă.

Retribuțiunile sunt cele prevăzute în bugetul comunei.

La cerere se vor anexa: extras de naștere, act de naționalitate, certificat de moralitate, actul de studii, act militar, certificat medical și declarație de limbile ce posedă.

Actele ni se vor înainta până la 5 Oct. a. c.

Iermata-Neagră, la 23 Aug. 1927.

Primar:
Ioan Papp

Notar:
Cornel Wilt

La notariatul Sân-Mihaiul-Român, județul Timiș-Torontal, se caută un scriitor cu praxă în toate agendele notariale și cunoașterea perfectă a limbii oficiale atât în scris, cât și verbal.

Salar lunar 3000 lei, chirie 700 lei și anual 12 m³ lemne de foc și după sânguință venite laterale.

Postul se poate ocupa imediat.

NOTAR.

Anunț.

Subsemnatul Ion Gh. Tudosie, secretarul primăriei comunei Coșoveni de sus, jud. Dolj, absolvent al examenului de capacitate pentru primul grad în funcțiune, cu certificat de media obținută la examen cu gradul de agent stagiar, având o vechime de 5 ani în cancelarie, doresc a ocupa un post de secretar sau copist comunal la orice comună din județele Ardealului. Oferte pe adresa: secretarul primăriei Coșoveni de sus, jud. Dolj.

La notariatul Suatu (jud. Cluj) se primește un secretar de notar cu salar lunar de 3000 Lei și în caz de bună purtare 500-600 Lei lunar din venitele laterale. Cei cari cunosc și limba maghiară sunt preferiți. Dacă nu se află cu diplomă se va aplica și scriitor vărsat.

Oferte manuscrite la adresa notarului se cer poștal. Postul se poate ocupa imediat.

Suata la 20 Iulie 1927.

Notar.

Publicațiune.

Dreptul de vânat al comunei Racovița pe un teritoriu cca 2200 jugh. — fără pământul expropriat! — se vinde prin licitație publică în 20 Sept. 1927 oarele 10 la primăria comunei Racovița.

Prețul de strigare Lei 600 anual.

Condițiunile se pot vedea la primăria comunală și în biroul notarial Hitiaș.

Racovița, la 1 August 1927.

Ernst Brasch
notar.

Andrei Suciu
preș. c. i.

Anunț.

Român inteligent de 34 ani secretar diplomat, având o praxă distinsă în toate agendele notariale și comunale, mai mult ca un an am condus singur notariatul și primăria, caut post la notariat comunal sau cercual ca secretar.

Adresa: Gheorghe Nistor secretar comunal, comuna Merghindeal, posta Agnita, jud. Târnava-Mare.

La notariatul Les plasa Cefa județul Bihor, se caută un scriitor, vărsat în toate agendele notariale, să poseadă limba statului.

Salar lunar 2000 (două mii) lei și întreținere, afară de spălat și vestminte de pat. Postul se poate ocupa imediat.

NOTAR.

Anunț.

Subsemnatul Vasile Popi agent stagiar al comunei Breasta din plasa Balta Verde jud. Dolj.

Având practică de secretar comunal și indeplinind condițiunile legii statutul funcționarilor, caut post de secretar comunal în județele Arad și Timiș-Torontal.

Vasile Popi
agent stagiar.